

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Public Health Wales statement on Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak

This statement will be updated daily at midday

Statement: Updated at 12pm on Friday 8 January 2021

Dr Robin Howe, Incident Director for the Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak response at Public Health Wales, said:

"The number of positive Coronavirus cases remains extremely high in Wales and is cause for serious concern.

"In the light of this, the Education Minister has announced that all schools, colleges and will continue with online learning until at least 29 January, and will remain that way until the February half term unless there is a significant reduction in transmission.

"In addition, Welsh Government have announced that, following a review, the current measures will remain in place until the 29 January. The measures have been strengthened to include showrooms, which can operate click and collect services.

"With vaccinations for COVID-19 progressing, we welcome the start of the roll-out of the second Coronavirus vaccine (from Oxford/AstraZeneca) in Wales, with the first patients receiving their vaccine on Monday.

"The Joint Committee on Vaccination and Immunisation (JCVI) has issued a short [statement](#) outlining the case for optimising the vaccine programme within the UK to achieve maximum short term impact.

"Vaccinating the adult population of Wales, to protect people from severe disease, is a significant task, and the vaccine will take time to reach everyone. The epidemiology of COVID-19 throughout the UK in late 2020 showed a clear need for rapid, high levels of vaccine uptake among vulnerable persons.

"The JCVI supports a two-dose vaccine schedule for the Pfizer-BioNTech and AstraZeneca vaccines. Given the data available, and evidence from the use of many other vaccines, Public Health Wales fully supports the JCVI advice to increase a maximum interval between the first and second doses of 12 weeks for both vaccines.

"It can be assumed that protection from the first dose will wane in the medium term, and the second dose will still be required to provide more durable protection. The JCVI advises initially prioritising delivery of the first vaccine dose as this is highly likely to have a greater public health impact in the short term and reduce the number of preventable deaths from COVID-19.

"Members of the public should not to phone your GP, pharmacy or hospital asking when they will get a vaccine. When someone is in one of the groups eligible for the vaccine, they will be invited to attend a dedicated clinic which will have been set up to ensure patient safety and that of the healthcare professionals.

"The effects of the vaccines may not be seen nationally for some time, and with Wales at alert level four we must continue to follow the advice on keeping Wales safe. Stay at home, meet only the people you live with, maintain social distancing, wash your hands regularly, and work from home if you can.

"As indicated by the Welsh Government, the new restrictions were brought forward due to the identification of a new more transmissible variant of Coronavirus. Public Health Wales has been working with UK partners to investigate and respond to this variant.

"It is normal for viruses to undergo mutations, and we expect this to happen. Although the variant is easier to transmit, there is currently no evidence that it is more severe.

"We are reminding people that all current guidance relating to Coronavirus continues to apply to the new variant, including advice relating to symptoms, social distancing, self-isolation, and vaccination.

"The new variant shows up as positive in Public Health Wales' existing Coronavirus tests, and people must continue to seek a test in the usual way if they develop Coronavirus symptoms.

"If you or a member of your household develop a cough, fever or change in sense of taste or smell, you must self-isolate immediately and book a free Coronavirus test, either by calling 119 or [by clicking here](#).

"If you are due to travel out of the UK, please be aware of the changing situation and keep an eye on the [FCO website](#) for up to date details.

"Public Health Wales urges everyone to follow the rules, to avoid transmission of Coronavirus and to protect everyone in our communities, including the most vulnerable."

Datganiad: Diweddarwyd 12yh Dydd Gwener 8 Ionawr 2021

Dywedodd Dr Robin Howe, Cyfarwyddwr Digwyddiad ar gyfer yr ymateb i'r achos o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn Iechyd Cyhoeddus Cymru:

"Mae nifer yr achosion positif o Coronafeirws yn parhau i fod yn uchel iawn yng Nghymru ac mae'n destun pryder difrifol.

"Oherwydd hyn, mae'r Gweinidog Addysg wedi cyhoeddi y bydd pob ysgol a choleg yn parhau i ddysgu ar-lein tan o leiaf 29 Ionawr, ac y byddant yn aros felly tan hanner tymor mis Chwefror oni bai bod y trosglwyddiad yn gostwng yn sylweddol.

"Yn ogystal, yn dilyn adolygiad, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y bydd y mesurau cyfredol yn aros ar waith tan 29 Ionawr. Mae'r mesurau wedi'u cryfhau i gynnwys ystafelloedd arddangos, a all weithredu gwasanaethau clicio a chasglu.

Mae brechu ar gyfer COVID-19 yn mynd rhagddi ac rydym yn croesawu dechrau cyflwyno'r ail frechlyn Coronafeirws (Rhydychen/AstraZeneca) yng Nghymru, a derbyniodd y cleifion cyntaf eu brechlynnau ddydd Llun.

"Mae'r Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI) wedi cyhoeddi [datganiad](#) byr yn amlinellu'r achos dros optimeiddio'r rhaglen frechlyn yn y DU i gael yr effaith tymor byr fwyaf posibl.

"Mae brechu oedolion Cymru er mwyn amddiffyn pobl rhag afiechyd difrifol yn dasg sylweddol a bydd yn cymryd amser i frechu pawb. Ddiwedd 2020, roedd epidemioleg COVID-19 ledled y DU yn golygu bod angen amlwg i gyflwyno'r brechlyn yn gyflym ac ar lefelau uchel ymhlith pobl sy'n agored i niwed.

"Mae'r JCVI yn cefnogi amserlen brechlyn dau ddos ar gyfer y brechlynnau Pfizer-BioNTech ac AstraZeneca. O ystyried y data sydd ar gael, a'r dystiolaeth o'r defnydd o lawer o frechlynnau eraill, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn llwyr gefnogi cyngor JCVI i gynyddu'r cyfnod mwyaf rhwng y dos cyntaf a'r ail ddos o 12 wythnos ar gyfer y ddau frechlyn.

"Gellir tybio y bydd amddiffyniad o'r dos cyntaf yn lleihau yn y tymor canolig, a bydd angen yr ail ddos o hyd i ddarparu amddiffyniad mwy gwydn. Mae'r JCVI yn cynghori blaenoriaethu cyflwyno'r dos cyntaf o'r brechlyn i ddechrau gan fod hyn yn debygol iawn o gael mwy o effaith ar iechyd y cyhoedd yn y tymor byr a lleihau nifer y marwolaethau o ganlyniad i COVID-19 y gellir eu hatal.

"Ni ddylai aelodau'r cyhoedd ffonio eu meddyg teulu, fferyllfa nag ysbyty yn gofyn pryd y byddant yn cael

brechlyn. Pan fydd rhywun yn un o'r grwpiau sy'n gymwys i gael y brechlyn, fe'u gwahoddir i fynd i glinig wrpasol a fydd wedi'i sefydlu i sicrhau diogelwch cleifion a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol.

"Efallai na fydd effeithiau'r brechlynnau i'w gweld yn genedlaethol am beth amser, a chan fod Cymru ar lefel rhybudd pedwar, rhaid i ni barhau i ddilyn y cyngor ar gadw Cymru'n ddiogel. Arhoswch gartref, dylech ond cwrdd â'r bobl rydych chi'n byw gyda nhw, cadwch bellter cymdeithasol, golchwch eich dwylo'n rheolaidd, a gweithiwch gartref os gallwch chi.

"Fel y nododd Llywodraeth Cymru, cyflwynwyd y cyfyngiadau newydd yn gynt gan fod amrywiad newydd mwy trosglwyddadwy o Coronafeirws wedi'i ganfod. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi bod yn gweithio gyda phartneriaid yn y DU i ymchwilio i'r amrywiad hwn ac ymateb iddo.

"Mae'n arferol i feirysau newid, ac rydym yn disgwyl i hyn ddigwydd. Er bod yr amrywiad yn haws ei drosglwyddo, nid oes tystiolaeth ar hyn o bryd ei fod yn fwy difrifol.

"Rydym yn atgoffa pobl bod yr holl ganllawiau cyfredol sy'n ymwneud â'r Coronafeirws yn parhau i fod yn berthnasol i'r amrywiad newydd, gan gynnwys y cyngor sy'n ymwneud â symptomau, cadw pellter cymdeithasol, hunanynysu, a brechu.

"Mae'r amrywiad newydd yn dangos yn positif ym mhroffion Coronafeirws presennol Iechyd Cyhoeddus Cymru ac mae'n rhaid i bobl barhau i gael prawf yn y ffordd arferol os ydynt yn datblygu symptomau'r Coronafeirws."

"Os byddwch chi neu aelod o'ch aelwyd yn datblygu peswch, twymyn neu newid i synnwyr blasu neu arogl, rhaid i chi hunanynysu ar unwaith ac archebu prawf Coronafeirws am ddim naill ai drwy ffonio 119 neu [drwy glicio yma](#).

"Os ydych i fod i deithio y tu allan i'r DU, byddwch yn ymwybodol o'r sefyllfa sy'n newid a chadwch lygad ar [wefan Y Swyddfa Dramor a Chymanwlad](#) am y manylion mwyaf diweddar.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn annog pawb i ddilyn y rheolau, i osgoi trosglwyddo Coronafeirws ac i ddiogelu pawb yn ein cymunedau, gan gynnwys y rhai mwyaf agored i niwed."